

ANTSLA GÜMNAASIUMI PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. Üldsätted.....	2
2. Antsla Gümnaasiumi õppekava aluseks olevad väärtused, õppe- ja kasvatuseesmärgid ja - põhimõtted.....	2
3. Pädevused.....	3
3.1. I kooliastmes taotletavad pädevused.....	4
3.2. II kooliastmes taotletavad pädevused.....	5
3.3. III kooliastmes taotletavad pädevused.....	6
4. Õppimise käsitlus.....	6
4.1. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes.....	7
4.2. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes.....	8
4.3. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes.....	8
5. Õppekeskkond.....	8
6. Põhikooli tunnijaotuskava õppeaineti ja klassiti.....	9
7. Läbivad teemad ja lõimingu põhimõtted.....	10
7.1. Lõimingu põhimõtted põhikoolis.....	11
7.2. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht põhikoolis.....	13
7.3. III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused.....	14
8. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide korraldamine.....	15
9. Õppe ja kasvatuse korraldus.....	16
9.1 Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana.....	16
10. Hindamine.....	17
10.1. Põhikooli lõpetamine.....	20
11. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine.....	20
12. Põhikooli õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord.....	21
13. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugisüsteemid.....	21
14. Hariduslike erivajadustega õpilastele kohaldatavad erisused.....	24
14.1. Mõisted.....	24
14.2. HEV õpilaste õppekorralduse põhimõtted.....	25
14.3. HEV õpilaste õppe koordineerija.....	25
14.4. HEV õpilastele kohandatavad erisused.....	26
14.5. HEV õpilastele pakutavad tugiteenused.....	26
14.6. HEV õpilastele rakendatavad tugimeetmed.....	27
14.7. Tugimeetmete kirjeldused.....	28
14.8. Tugimeetmete rakendamine ja tulemuslikkuse hindamine.....	30
15. Karjääriteenuste korraldus.....	31
16. Ainekava.....	31
17. Õpetaja töökava.....	32
18. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	32

ANTSLA GÜMNAASIUMI PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. Üldsätted

(1) Antsla Gümnaasiumi põhikooli õppekava on Antsla Gümnaasiumi põhikooli osa õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument. Antsla Gümnaasiumi põhikooli õppekava koostamisel on lähtutud Põhikooli ja gümnaasiumi seadusest, põhikooli riiklikust õppekavast ja koolikollektiivi kokkuleppest kooli eripära kohta, arvestades piirkondlikke vajadusi, lastevanemate ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.

Antsla Gümnaasiumi põhikooli õppekava toetab kõigi õpilaste edukat toimetulekut Eesti ühiskonnas, arvestades nende vajadusi, kultuuritraditsioone ning õpilaste isiksust.

Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korraldamise eest vastutab direktor Antsla Gümnaasiumi põhikooli õppekava koosneb üldosast ja valdkonniti/klassiti esitatud ainekavadest.

(2) Antsla Gümnaasiumi põhikooli õppekava terviktekst on avaldatud kooli veebilehel.

(3) Õpetaja koostab Antsla Gümnaasiumi põhikooli õppekava üldosa ja ainekavade alusel igal õppeaastal töökava kõikidele klassidele, kus ta õpetab. Õpetaja töökavas täpsustatakse kooli ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja -materjale ning õpetajatevahelist koostööd.

2. Antsla Gümnaasiumi õppekava aluseks olevad väärtused, õppe- ja kasvatuseesmärgid ja -põhimõtted

(1) Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

(2) Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja hinnanguid, mis on isikliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

(3) Antsla Gümnaasiumi põhiväärtusteks on:

1) Hoolivus ja sallivus:

Hoolin endast ja teistest.

Märkan ja tunnustan kaaslast enda kõrval.

Suhtun ja suhtlen eelarvamusteta.

Mõistan ja toetan teisi.

2) Ausus ja lojaalsus:

Olen aus ja usaldusväärne.

Austan oma kaasinimesi, kodu ja kodumaad.

3) Ettevõtlikkus ja koostöö:

Olen valmis koostööks.

Julgen välja öelda oma arvamust.

Orienteerun erinevates olukordades ja leian lahendusi.

Oskan seada sihte ja täidan püstitatud eesmärgid.

Olen avatud uutele võimalustele.

Olen aktiivne.

4) Õnnelikkus ja rahulolu:

Väärtustan liikumist ja tervist.

Olen positiivse ellusuhtumisega.

Hindan häid suhteid kaasinimestega.

5) Kohusetunne ja vastutus:

Vastutan oma sõnade ja tegude eest.

Täidan kokkuleppeid ja ühtseid nõudmisi.

Pean lugu ennast ümbritsevast keskkonnast.

Oskan oma aega planeerida.

- (4) Põhikoolil on nii hariv kui kasvatav ülesanne. Põhikool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.
- (5) Koolis tegutsetakse õpetuses ja kasvatuses õpilase eakohase tunnetusliku, kõlbelise, füüsilise ja sotsiaalse arengu ning tervikliku maailmapildi kujunemise nimel.
- (6) Põhikool loob õpilasele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õppekeskkonna, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- (7) Põhikool toetab väärtushoiakute kujunemist, aitab õpilasel mõista oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja vastutuse tundmist tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse aluse õpilase enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
- (8) Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Kooli lõpetanud nooruk omab arusaama oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.
- (9) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessis, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.
- (10) Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.
- (11) Põhikool taotleb lõpetajat, kellel on teadmised ainevaldkonnaalaste faktide, põhimõtete, protsesside ja üldiste mõistete kohta, kognitiivsed ja praktilised oskused ülesannete täitmiseks ja probleemide lahendamiseks, valides ja rakendades põhimeetodeid, töövahendeid, materjale ja teavet ning suutlikkus vastutada õppeülesannete täitmise eest, kohandada probleemide lahendamisel enda käitumist vastavalt olukorrale.

3. Pädevused

- (1) Põhikooli õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.
- (2) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.
- (3) Üldpädevused on:
 - 1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdiskultuuri sündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
 - 2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada nende

- väärtushinnangute erinevusi suhtlemisel. Sotsiaalse pädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena ühiskonnaõpetus, ajalugu, geograafia, inimeseõpetus, kirjandus, kunst, muusika;
- 3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades, käituda ohutult ja järgida terveid eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
 - 4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja -strateegiaid, erinevates olukordades ning probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga, analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise vajadust;
 - 5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust, ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda, eristada ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt. Pädevuse kujunemisel tähtsustuvad õppeainetena eesti keel, kirjandus, võõrkeeled; kõik õppeained oma mõistestiku ja tekstidega;
 - 6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades, suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõendus põhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
 - 7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske;
 - 8) digipädevus - suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväarsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja -võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

3.1. I kooliastmes taotletavad pädevused

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, (oskab koostada päevakava ja seda järgida; oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel);
- 3) suhtub endasse ja teistesse positiivselt, on õppinud läbi eneseanalüüsi ära tundma oma tugevaid ja nõrku külgi;
- 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada;
- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;

- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt; on teadlik paikkonna looduslikust eripärast;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid; teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt; on teadlik Võrumaa kultuurilisest eripärast;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest; osaleb huvitegevuses;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida, ohutult liigelda ja ohuolukorras abi kutsuda;
- 15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

3.2. II kooliastmes taotletavad pädevused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab paikkonda, oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, koostada keeleliselt korrektseid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest, teab ja tunneb kodukoha looduslikku eripära;
- 10) oskab sihipäraselt ja turvaliselt kasutada arvutit, internetti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest mõjuritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) oskab ennast säästa, on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast;

16) väärtustab osalemist projektitöodes ja uurivas õppes, kasutab saadud oskusi ja kogemusi, oskab teha koostööd, täidab rühmas erinevaid rolle.

3.3. III kooliastmes taotletavad pädevused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid arvestades oma individuaalsust ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning vastutab oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat erinevates olukordades eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- 11) on aktiivne, koostööaldis ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust, austab kodukoha traditsioone;
- 12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist, osaleb huvitegevuses;
- 13) väärtustab, järgib ja edendab tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- 14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

4. Õppimise käsitlus

(1) Kooli õppekavas käsitatakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Õppekeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õppekeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimete kohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslaste ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti

argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

(2) Õppekavas mõistetakse õpetamist kui õppekeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

(3) Õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

(4) Õpet kavandades ja ellu viies:

- 1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervises seisundit, huvi ja kogemusi;
- 2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
- 4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistöid ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
- 5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
- 6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
- 7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
- 8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutusastemega õppida, arvestades sealjuures igapäevase individuaalsust.

(5) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

(6) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärgid ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

(7) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja koolivälise tegevuse.

4.1. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

(1) Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitavaks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetöök. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;

- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
 - 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
 - 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
 - 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- (2) Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.
- (3) Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

4.2. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

- (1) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmis- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:
- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
 - 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
 - 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
 - 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- (2) Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

4.3. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

- Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:
- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
 - 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
 - 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
 - 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
 - 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
 - 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

5. Õppekeskkond

- (1) Õppekeskkond on vaimne, sotsiaalne ja füüsiline keskkond, mis toetab õpilase arengut iseseisvaks, aktiivseks õppijaks kujunemisel ja kannab põhihariduse alusväärtusi, kooli vaimsust, säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.
- (2) Põhikool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab Antsla Gümnaasiumi poolt kehtestatud tunnijaotuskavale (õppekavale), arvestades isiksuse võimeid.
- (3) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:
- 1) osaleb kogu koolipere;

- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetamise ja kasvatamisega seotud osaliste vahel;
 - 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult austades nende eneseväärikust ning isikupära;
 - 4) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu, hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest, luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises;
 - 5) ennetatakse ja välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
 - 6) ollakse avatud vabale aramusvahetusele, kaasa arvatud kriitikale;
 - 7) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus, üksteise toetamine, sõbralikkus ja heatahtlikkus;
 - 8) luuakse inimõigusi ja demokraatiat austav keskkond, lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.
- (4) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib põhikool, et:
- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas, on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
 - 2) õppes on võimalus kasutada internetiühendusega arvuteid ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu ja kooli muuseumi;
 - 3) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, kaasa arvatud nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevaid õppematerjale ja –vahendeid, aineklassid/kabinetid on vastavuses Põhikooli- ja Gümnaasiumiseaduse nõuetega;
 - 4) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.
- (5) Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas, tagades turvalisuse ja eesmärgipärasuse.

6. Põhikooli tunnijaotuskava õppeaineti ja klassiti

Põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arv I, II ja III kooliastmes on järgmine:

	1.kl	2.kl	3.kl	1.-3.kl	4.kl	5.kl	6.kl	4.-6.kl	7.kl	8.kl	9.kl	7.-9.kl
1) eesti keel	7	6	6	19	5	3	3	11	2	2	2	6
2) kirjandus				0		2	2	4	2	2	2	6
4) A-võõrkeel			3	3	4	4	4	12	3	3	3	9
5) B-võõrkeel				0			3	3	3	3	3	9
6) matemaatika	3	4	5	12	5	5	5	15	5	4	5	14
7) loodusõpetus	2	2	1	5	2	2	3	7	2			2
8) geograafia				0				0	1	2	2	5
9) bioloogia				0				0	1	2	2	5
10) keemia				0				0		2	2	4
11) füüsika				0				0		2	2	4
12) ajalugu				0		2	2	3	2	2	2	6
13) inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2
14) ühiskonnaõpetus				0			1	1			2	2
15) muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3
16) kunst	2	1	1,5	4,5	1	1	1	3	1	1	1	3

17) tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	2	2	1,5	5,5	1	2	2	5	2	2	1	5
18) kehaline kasvatus	2	2	2	6	2	2	2	6	2	2	2	6
male		1		1								
arvutiõpetus			1	1		1		1	1	0,5		1,5
tants		1	1	2	1	1		2				
dramaturgia		1		1	1	1		2				
uurimistöö										0,5		0,5
õpioskused					1			1	1			1
	20	23	25	68	25	28	30	82	30	32	32	94
	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

Vaba tunniressurssi kasutatakse juhendatud õppeks (näiteks individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka pedagoog) või läbivate teemade käsitlemiseks või õppenõukogu poolt määratud viisil.

7. Läbivad teemad ja lõimingu põhimõtted

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineüleised ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi; Läbivad teemad kujundavad teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumisnorme valdkondades, millel on kokkupuutepunkte paljude õppeainetega.

2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;

3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;

4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;

5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

1) elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;

2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele; osaleb erinevates loodusprojektides;

- 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutus- tundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripäradest ning kes väärtustab omakultuuri, paikkonna eripära ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;
- 6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiasid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas, kasutab omandatud teadmisi ja oskusi loovtöös;
- 7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisel;
- 8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 9) Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu kooli tegevuse kaudu: ainekavade, kooli mikrokliima, juhtimise ja majandamise kaudu. Õpetajal on õpimotivatsiooni loov, hoiakuid kujundav ning eaja jõukohast õppekeskkonda loov roll. Eelistatud on õppevormide mitmekesisus, õppimine kogemuse kaudu: rühmatööd, projektid, ekskursioonid, arutelud, individuaalsed ülesanded, kodutööd, loovülesanded jne. Õpetaja isiklik eeskujuga hoiakute ja töö- ning suhtlemisoskuste osas omab määravat tähtsust.

Aineõppel põhinev läbivate teemade kasutamine arvestab ainekavades toodud seoseid läbivate teemade taotlustega ning õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vajadust läbivate teemade käsitlemisel. Läbivate teemade taotluste elluviimine toimub ka valikainete kaudu. Õppeainete ja ainevaldkondade panus läbiva teema käsitlemisse on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev.

Õpikeskkonna korraldamise kaudu luuakse võimalused läbivate teemadega tegelemiseks. Läbivate teemade taotluste elluviimiseks kasutatakse nii vaimset, sotsiaalset kui ka füüsilist õpikeskkonda. Klassi- ja koolivälisel tegevusel põhinev läbivate teemade käsitlemine toimub projekti- ning partnerlustegevuste kaudu, mille eesmärgid ja tulemused on seotud läbivate teemade taotlustega

(4) Läbivate teemade kirjeldused on esitatud põhikooli riiklikus õppekavas lisa 12.

7.1. Lõimingu põhimõtted põhikoolis

(1) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töökava ja kooli üldtööplaani tasandil, kus on arvestatud kooli ja kogukonna traditsioone ning ülekoollisi sündmusi.

(2) Lõimingu mõte avaldub ühel või teisel moel eraldiseisvate õpetatavate teadmiste ja oskuste seostamises ning nende reaalse elu konteksti asetamisega õpilaste aitamises neid mõtestada ning seostada üheks tervikuks.

(3) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab

õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlemist: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

(4) Lõiming on tegevus, mis eeldab suhtlemist ja arutelu ning toimub peamiselt õpetaja vahetel juhendamisel. Lisaks vahenduspedagoogikale on õppetegevuses oluline õpilase aktiivsus ja motiveeritus. Õpetajate poolse lõimingu kaudu pakutakse õpilastele motiveeritud õppimist, seostades teadmisi õpilase huvidest lähtuvalt ning soodustades sellega õpilase aktiivsust. Lõimingu kaudu vähendatakse päheõppimist ja soodustatakse leidmist, lahendamist ja oma lahenduste põhjendamist. Lõimingu kaudu püüeldakse selles suunas, et teadmisi õpitakse kriitiliselt ja läbi mõeldult ning seostades reaalse eluga. Lõimingu kaudu muutub õppimine tähenduslikumaks ja tulemusikumaks. Seda soodustavad suhtlemine ja arutelud. Kui õppetegevus on õpetajal kavandatud õpilasekesksena, arvestades õpilase ealisi iseärasusi, eelnevaid teadmisi ja kogemusi ning õpilasele antakse valikuvõimalusi ning pühendatakse aega arutelule, siis on ka lõimingu kasutamise eesmärk saavutatud. Eesmärgistatud suhtluse tagavad õpetajate koostöö koosolekud, mis toimuvad kord nädalas kindlal ajal.

(5) Lõimingu oluline roll on õppimise fragmenteerituse vähendamises, eesmärgiga muuta õppimine õpilase jaoks tähenduslikuks. Õppetegevuses aidatakse teadmisi konstrueerida tähenduslikus kontekstis. Selle saavutamiseks kasutatakse probleemõpet, mis julgustab õpilasi uurima võimalusi, välja mõtlema alternatiivseid lahendusi, tegema koostöös teiste õpilastega, välja pakkuma ideid ja hüpoteese ning lõpuks välja pakkuma parima lahenduse, mille nad tuletasid. Lõiming võimaldab püüelda suunas, kus õpilased areneksid aktiivseteks enastjuhtivateks õppijateks, kes konstrueerivad oma teadmisi varasematele teadmistele tuginedes ning õppimise käigus omandatud kogemuste põhjal ja seostatuna.

(6) Lõiming ei ole asi iseenesest. Lisaks õpetajate initsiatiivile peab lõiming avalduma ka õpilase tasandil. Selleks on koolis loodud õppekeskkond, mis võimaldab õpilasel lõimingu tekkimist. Kui õpilane tajub tavapäraselt õppeaineid eraldi olevate tervikutena, siis koolis püüeldakse selles suunas, et õpilasel tekiks suutlikkus ühe õppeaine teadmisi ja oskusi teise õppeainesse üle kanda, ning tekiks suutlikkus koolis õpitut seostada ka argielu teadmise ja oskusega. Õpilase teadvuses toimuv lõiming on keerulisem protsess, mille suunas koolis püüeldakse. Õpilase sisene lõiming annab võimaluse luua seoseid, näha analoogiaid ja paralleele, aga ka erinevusi ja vastuolusid, seostada omavahel põhimõisteid ning märgata mitmesuguseid, ka ebatavalisi seoseid. Lõiming võimaldab saada alternatiivseid võimalusi mõtlemise korrastamiseks ja struktureerimiseks ning selle kaudu jõuda uute teadmiste ja tähenduslike seosteni.

(7) Õpilase välist lõimingut käsitleme kui õppekava õppetegevuse kavandamise, läbiviimise protsessi. Lõiming on õpetajate teadlik katse seostada erinevaid teadmisi ja oskusi ning õppemeetodeid omavahel nii, et saavutada õppekava ja õpetuse terviklikkus. Õpetuse terviklikkuse saavutamise kaudu püüeldakse selles suunas, et toetada parimal moel õpilase sisemise lõimingu tekkimist ning üldpädevuste kujunemist.

(8) Lõimingu puhul on oluline lõimingutsentri määratlemine. Lõimingutsentrit kasutatakse millegi saavutamiseks. Lõimingutsenter on midagi, mille ümber õppetegevus kavandatakse. Lõimingutsentriks võib olla mingi teadmine, oskus või suhtumine või mingi keskne idee kui fokuseeriv tsepter. Kooli õppekava kontekstis on sellisteks keskseteks aineülesteks ideedeks pädevused. Pädevusi käsitleme kui lõimingutsentreid, mis on aluseks suutlikkuse kujunemiseks. Pädevuste kujundamist taotletakse nii õppe- kui ka õppekavavälises tegevuses.

Lõimingutsentriks võivad olla erinevad õppeviisid (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk), mis aitavad õpilasel omandada erinevaid töövõtteid ja saada kogemusi. Või õppeülesanded (projekt, referaat, uurimistöö, loovtöö, essee), mis täidavad olulist rolli sisemise lõimingu saavutamisel. Lõiminguks võib olla ka mis tahes probleem, meetod või vahend, millega kaks või enam õpikogemust seostatakse.

(9) Lõimimise esimeseks sammuks on lõimingutsentri määratlemine, mille leiab õppekava üldosast ja ainekavadest esitatuna ainevaldkondade kaupa. Üldpädevuste kujundamist on käsitletud täpsemalt

ainevaldkondade kirjeldustes. Valdkonnasisese lõimingu aluseks on vastava valdkonnapädevuse kujunemine. Valdkonnaülese lõimingu aluseks on pädevused kooliastmeti.

Kui lõimingutsenter on valitud, tuleb selle käsitlemiseks leida sobiv lõiminguviis ja sellega seotud tegevused. Tegevused peavad olema õpetaja poolt valitud hariduslikult tähenduslikud ja soodustama iga aine õpitulemuste saavutamist ka siis, kui nad ei sisalda endas lõimingu. Lõimingu väljendatakse õpetaja töökavas õppetegevustena. Tegevusteks võivad olla projektide kavandamine ja teostamine, probleemide lahendamine, uurimine, küsimuste esitamine ja neile vastuste leidmine.

(10) Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate koostöö. Selleks on koolis loodud võimalused õpetajate omavaheliseks tihedaks koostööks ning samuti toetatakse õpetajate professionaalset arengut. Koolis on loodud tingimused, et aidata õpetajatel mõtestada seda, mida nad hetkel teevad ja antakse juhatus selles osas, kuidas võiks asju teistmoodi teha. Kavandamise aluseks on tagasiside, mis saadakse kujundava hindamise või arenguestluste kaudu.

(11) Lõimingu viisi valik on õpetajale vaba. Viisi valik sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõimingu saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi. Õpetajal on kasutada järgmised lõiminguviisid: ainetevahelised seosed, ajaline koosõla, ainete kombineerimine, teemakeskne ehk multidistsiplinaarne lõiming, interdistsiplinaarne valdkonnasisene või interdistsiplinaarne valdkondade vaheline lõiming. Õpetaja on lõimingu viiside valikul vaba ning lõiming kajastub õpetaja töökavas kirjeldatuna õppetegevusena.

(12) Lõimingukuud viiakse läbi oktoobris ja märtsis. Lõimingutunnid viib iga õpetaja läbi vähemalt kaks korda õppeaastas (lahtised tunnid). Võimalusel kasutatakse liikumist ja õuesõpet, et soodustada õpilaste ettevõtlikkust. Vabariigi aastapäevaeelse lõimingutunni koostööpartner selgub loosi teel.

7.2. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht põhikoolis

Vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;

2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja koosõlas Vabariigi Valitsuse 08.03.2001.a määrusega nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“.

Liikluskasvatuse teemade kaudu kujundatakse alljärgnevad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- Teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- Oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- Oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- Oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskeudega sõitmiseks ohutut kohta;
- Oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- Oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- Oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- Oskab eristada valet/ohulikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- Oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijuhile kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
- Oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- Oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- Oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- Oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- Tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- Oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusosalaste teemakäsitluste kohta;
- Oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- Väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- Oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
- Oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
- Teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- Oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- Kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- Mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- On teadlik ohutusosalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
- Oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus) ohutusosalast olukorda teiste riikidega.

Klassi- ja aineõpetajate töökavades määratletakse liikluskasvatuse detailiseeritud teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides. Klassi- ja koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis, nende läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond. Klassi- ja koolivälised üritused ei kajastu liikluskasvatuse teemade mahus.

7.3. III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused

(1) Põhikooli lõpetamiseks sooritab õpilane kolmandas kooliastmes loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või kollektiivselt.

Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.

(2) Loovtöö temaatika on valitud kooli poolt ja on järgmine:

1) Kultuuripärandiga seotud loovtööd lähtuvalt läbivast teemast „Kultuuriline identiteet“; keskkonna- ja inimarengu küsimustega seotud loovtööd lähtuvalt läbivast teemast „Keskkond ja jätkusuutlik areng“; uuenduste ja nüüdisaegsete tehnoloogiate kasutamise seotud loovtööd lähtuvalt läbivast teemast „Tehnoloogia ja innovatsioon“; inimese vastutustundliku, eetilise ja tasakaalustatud tegutsemisega seotud loovtööd lähtuvalt läbivast teemadest „Tervis ja ohutus“ ning „Väärtused ja kõlblus“

2) Muu loovtöö, mis lõimib vähemalt viit põhikoolis õpitavat õppeainet.

Täpsema teemavaliku teeb õpilane kooli valitud loovtöö temaatika hulgast.

(3) Loovtöö on uurimus, projekt, kunstitöö või muud taoline, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süsteemiseerimist ja üldistamist

ning järelduste tegemist. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist. Kunstitöö eeldab idee loomist, teose valmistamist ning selle esitlemist näitusena.

(4) Loovtööna esitletakse loodut, millele on lisatud kirjaliku tööna vajalikud selgitused, mis võimaldavad mõista, et loovtöö on läbivatest teemadest lähtuv ning õppeaineid lõimiv.

(5) Loovtööd korraldatakse loovtööde kavandamise, teostamise ja vormistamise juhendi kohaselt. Loovtööde tagasisidestamine toimub põhikooli lõpueksamina.

(6) Loovtööks valib õpilane temaatika ja kompetentse juhendaja ning teeb viimasega täpsema teemavaliku 8. klassi esimesel trimestril septembri lõpuks, mis vormistatakse koolidirektori käskkirjaga. Juhendaja tutvustab õpilasele loovtöö kavandamise, teostamise ja vormistamise juhendit ning annab õpilasele õppematerjali valitud teema kohta. Õpilane tutvub vastavasisulise kirjanduse, varasemate loovtöödega ja koostab loovtöö kavandi. Õpilane teeb koos juhendajaga valiku, millisele aspektile valitud teema raames loovtöös keskendutakse ning milline loovtöö teostatakse.

Olles tutvunud varasemate loovtöödega, sõnastab õpilane idee, koostab tegevuskava idee/ülesande lahendamiseks, teostab idee ja vormistab selle. Õpetaja tutvub tulemusega ja viib vajadusel sisse korrektiivid. Õpilane seostab enda loovtöö varasemate samas teemavaldkonnas tehtud töödega, esitab võrdluse ja toob välja enda loovtöö unikaalsuse valitud teemavaldkonna osas. Juhendaja annab loovtööle heakskiidu. Tulemus vormistatakse viisil, mis võimaldab loovtöö esitlemist.

(7) Praktilise töö korral kindlustab materjali õpilase vanem või õpilase seaduslik esindaja.

(8) Loovtööd esitletakse komisjonile 8. klassi III trimestri lõpuks, tavaliselt juuni alguses.

(9) Loovtöö teema märgitakse tunnistusele.

(10) Loovtöö säilitatakse kooli sisevõrgus elektrooniliselt (võimalik lisaks paber kandjal).

8. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide korraldamine

(1) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid koostatakse õppekasvatustegevuse toetamiseks ning nad peavad olema kooskõlas Antsla Gümnaasiumi õppekava õppe- ja kasvatustöö eesmärkidega. Projekt on ühekordse, tähtajalise, piiratud ressursidega ja kindlaks määratud tulemuse saavutamiseks tehtav töö.

Projektid võivad olla:

uurimisprojektid – on suunatud teadmiste hankimisele;

teostusprojektid – on seotud uue objekti loomisega või ürituse ettevalmistamise ja läbiviimisega;

hindamisprojektid – tegelevad olemasolevate nähtuste, eksperimentide või teostatud muutuste hindamisega ja ettepanekute tegemisega sotsiaalsfääris.

(2) Projekte võivad kirjutada ainekomisjonid, aineõpetaja(d), õpilasomavalitsus, infojuht, huviringide juhendajad, klassikollektiivid, kooli juhtkond ja teised kooliga seotud huvilised.

(3) Projekti koostamisel lähtutakse projekti kestvusest (lühemaajalised ja kestvamad) ja kindlast sihtgrupist.

(4) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse ja esitatakse reeglina enne õppeaasta algust kooskõlastamiseks ja heaks kiitmiseks. Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid (üritused) kavandatakse kooli üldtööplaanis.

(5) Kõikidel projektidel on kindlaks määratud projektijuht, kelle ülesanne on koostöös projektirühmaga määratleda projekti (ürituse) eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest. Projekt peab olema selge eesmärk ja kindlad ajapiirid. Projekt peab olema kavandatud nii, et saab aru projekti ideest, eesmärgist ja tulemusest ning selgelt on toodud esile tegevused eesmärgi saavutamiseks ning tegevuste täitmiseks vajalik aeg ja vajalikud vahendid ning eeldatavad kulutused. Peale projekti toimumist viiakse läbi selle tulemuste analüüs lähtuvalt püstitatud eesmärkidest (määratletakse tulemuste ja protsessi tugevused ja nõrkused) ning kavandatakse parendustegevused edaspidiseks.

(6) Antsla Gümnaasiumi traditsiooniliste ürituste plaan koos läbivate teemadega koostatakse mais ja kinnitatakse augusti õppenõukogus.

9. Õppe ja kasvatuse korraldus

- (1) Õppe ja kasvatuse korraldus määratakse kooli õppekavas, lähtudes riiklikus õppekavas esitatud nõuetest.
- (2) Õpe võib olla korraldatud mitmel viisil: kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel või erinevate õppeainete õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas; kasutatakse üldõpetuslikku õpet, mille puhul keskendutakse teatud teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde.
- (3) Õpilaste suurim lubatav nädalakoormus põhikooli klassides on:
 - 1) 1. klass 20 õppetundi;
 - 2) 2. klass 23 õppetundi;
 - 3) 3. ja 4. klass 25 õppetundi;
 - 4) 5. klass 28 õppetundi;
 - 5) 6. ja 7. klass 30 õppetundi;
 - 6) 8. ja 9.klassis 32 õppetundi;
- (4) Lisaks sätestatule määratakse põhikooli I kooliastmes kaheksa, II kooliastmes kümne ja III kooliastmes nelja nädalatunni kasutamine kooli õppekavas.
- (5) Teistes koolides Antsla Gümnaasiumi õppekavaga sama õppe(aine) kava alusel õppivatel õpilastel on võimalik õpetava kooliga enne õppeaasta algust sõlmitud kirjaliku lepingu alusel taotleda õpitulemuste arvestamist Antsla Gümnaasiumis. Õppes peab olema tagatud õpetaja nõutav pädevus/kvalifikatsioon ning õppe tulemuslikkus.
- (6) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi. Õpe peab vastama Antsla Gümnaasiumi õppekavale, mis vormistatakse lepinguga õpilast õpetava õppeasutusega.
- (7) III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline. Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.
- (8) Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, näiteks loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka pedagoog. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund või paaristunnid vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta. Einestamiseks ettenähtud vahetund on 30 minutit.
- (9) Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg kavandatakse õpetaja töökavas ning kooli kuu tööplaanides.
- (10) Õppe- ja kasvatustegevuse korralduse õppeaasta kohta reguleerib direktori käskkiri.

9.1 Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana

- (1) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada Antsla Gümnaasiumi põhikooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.
- (2) Kooli õppekavavälise tegevuse või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste, sealhulgas erivajadustega õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardada võimalusi kooliväliseks õppeks. Mujal õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja annab andekamatele õpilastele võimaluse ennast teostada.

(3) Kooli õppekavavälise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.

(4) Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel kooli õppekava osana võivad äraütlemlised olla seotud:

- 1) tähtajalise aegumisega – kui õppimine on toimunud enam kui kolm aastat tagasi;
- 2) sisulise aegumisega – kuna teatud õpitulemused aeguvad ajas, näiteks seoses infotehnoloogia arenguga;
- 3) teisel (madalamal) õppetasel läbitud õppega – põhikooli astmel ei arvestata neid õpinguid, mis on läbitud madalamal tasemel;
- 4) topeltarvestamise vältimisega - mujal (näiteks muusikakoolis) õpitu, mille tõenduseks on antud muusikakooli tunnistus ei ole automaatselt üle kantav muusika õppeaine läbimisena.

10. Hindamine

(1) Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks. Hindamise lõppeesmärk on õpetada õppijat ennast ise hindama, saada tal iseseisvaks ja sõltumatuks.

(2) Hindamise alused

- 1) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.
- 2) Antsla Gümnaasiumis kasutatakse I kooliastmes kõigis õppeainetes hinnete asemel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid, mis kirjeldavad õpilaste teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes. Kokkuvõttev tagasiside antakse kolm korda õppeaastas trimestrite lõpus.
- 3) Antsla Gümnaasiumis kasutatakse II kooliastmes õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid kehalises kasvatuses, muusikaõpetuses, kunstõpetuses, tehnoloogiaõpetuses, käsitöös ja kodunduses, inimeseõpetuses, ühiskonnaõpetuses, õpioskustes, arvutiõpetuses (2017/18 õppeaastal alustame 4. klassist). Kokkuvõttev tagasiside antakse kolm korda õppeaastas trimestrite lõpus.
- 4) Antsla Gümnaasiumi III kooliastmes kasutatakse numbrilist ehk eristavat hindamist.
- 5) Õpilastel, kellel on individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi.
- 6) Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ja kooli kodukorra nõuetest.

(3) Hindamisest teavitamine

- 1) Õpilasele antakse teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta hindaja/hinnangu andja poolt. Õpetaja teavitab õpilasi suuliselt ja kirjalikult e-päevikus õppeperioodi esimese nädala jooksul, millest kujuneb kokkuvõttev hinne sh hindamisviisidest ning millised hinded või hinnangud on aluseks kokkuvõtvatele hinnetele ja hinnangutele.
- 2) Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras.

(4) Teadmiste ja oskuste hindamise korraldus

Antsla Gümnaasiumis kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtvat hindamist.

- 1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase

seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

2) Õppetunni või muu õpetegevuse vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist.

3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste kujundavasse hindamisse (trimestri lõpus tulemuste analüüsimisel), et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

4) Kujundava hindamise ühe vahendina kasutatakse õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet.

5) Õpilase kujundava hindamise ühe vahendina kasutatakse koolis arenguestlust, kus oluline osa on ka õpilase enesehindamisel. Arenguestluse tarbeks annavad kõik aineõpetajad klassijuhatajale tagasisidet ja hinnanguid õpilase õppeedukuse ja käitumise/hoosuse kohta.

6) Trimestri lõpul hindab õpilase käitumist õpetajate koosolek, kus kõik aineõpetajad annavad rahuldavale ja mitterahuldavale hinnangule põhjenduse. Rahuldava ja mitterahuldava trimestrihinde puhul kirjutab klassijuhataja kommentaari Stuudiumi tunnistusele.

Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega.

Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse viiepallisüsteemis ja/ või sõnaliste hinnangutega.

(5) Hindamisel viie palli süsteemis

1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;

2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisele õppimisele või edasises elus;

4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisele õppimisele või edasises elus;

5) hindegaga „1” ehk „ebapiisav” hinnatakse esitamata tööd, plagiaati ja vastamisest keeldumist. Kui hindamisel tuvastatakse ebaausate võtete kasutamine, võib vastavat kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „ebapiisav” ning seda järelle vastata ei saa.

Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et punktiarvestuse kasutamisel ja õpetaja infot mitte kasutada muud arvestust, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

(4) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „ebapiisav”.

Kui töö tegemisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, hinnatakse kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindegas „ebapiisav“.

(6) Hinde ja hindamise vaidlustamine

Hinnete ja hinnangute vaidlustamiseks pööratakse esmalt hinnete pannud ja hinnangu andnud instantsi või isiku poole, kasutades kokkuvõtivate hinnete puhul kirjalikku pöördumist. Vaidlustamise otsusega mittenõustumisel pöördub avaldaja kooli juhtkonna poole kirjaliku avaldusega, näidates avalduses muu hulgas ka mittenõustumise põhjuse.

(7) Järelevastamine ja järeltööde sooritamine

Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust vm olulist õpiülesannet on hinnatud hindegas „puudulik“ või „ebapiisav“ või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Järelevastamise võimalust ei anta, kui õpilane kasutas ebaausaid võtteid.

1) Puudunud tunni materjali ja sel ajal tehtud kontrollivat tööd on võimalik õpilasel järele vastata oma aineõpetajaga kokkulepitud ajal (üldreeglina konsultatsiooni aegadel)

2) Järelevastamine toimub üldreeglina 10 koolipäeva jooksul alates õpilase naasmisest õppetööle. e-õppepäeva sooritamata töö vastatakse koolis.

3) Järelevastamist/järeltööd hinnatakse ning hinne märgitakse e-päevikusse.

4) Õpilasele, kelle trimestrihinne on „puudulik“ või „ebapiisav“ või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu koolis toimiv tugisüsteem (logopeediline abi, töö õpiabi rühmas, vestlus jms), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

(8) Kokkuvõtavad hindad ja järgmisse klassi üleviimine, täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise

1) Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestrihinneteks ning aastahinneteks.

2) Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist kooli õppekava välisel õppimisel, loovtööde sooritamisel III kooliastmes ja tegevuses koolis õpetatava osana.

3) Trimestri- ja aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu õpilase üle viimise järgmisse klassi, täiendavale õppetööle või klassikursust kordama jätmise. Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

4) Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane nendes õppeainetes, milles tema poolt õppekava omandatus ning teadmised ja oskused on vastavad hindele „ebapiisav“ või „puudulik“ või on jäänud hindamata.

5) Täiendava õppetöö sisu ja ajakava kohta koostatakse õppejuhi poolt kinnitatud ja lapsevanema poolt allkirjastatud plaan.

6) Kõik täiendavale õppetööle jäetud põhikooli lihtsustatud õppekava (abiõppe õppekava) ja toimetuleku riikliku õppekava järgi õppivad õpilased viiakse üle järgmisse klassi olenemata täiendavas õppetöös saavutatud tulemustest.

7) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „ebapiisav“, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

8) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „ebapiisav“. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

9) Sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

10.1. Põhikooli lõpetamine

- (1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele ja matemaatika eksamid ning ühe eksami omal valikul.
- (2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on üks ebapiisav või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne; või kellel on kahes õppeaines kummaski üks ebapiisav või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- (3) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
- (4) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
- (5) Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina.

11. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

- (1) Teavitamisel juhindutakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 55 sätestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud kordade kohaselt. Teavitamisel järgitakse „Avaliku teabe seaduses“ ning „Haldusmenetluse seaduses“ teavitamisele sätestatud.
- (2) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, tagatakse täiendav pedagoogiline juhendamine väljaspool õppetunde.
- (3) Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
- (4) Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.
- (5) Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.

12. Põhikooli õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord

(1) Nõuded põhikooli õpilase käitumisele on esitatud kodukorras.

(2) Käitumise (hoolsuse) kohta toimub tagasisidestamine, milleks kirjeldatakse oodatava käitumise (hoolsuse) komponentide täitmine õpilase poolt ja millises suunas peaks õpilase käitumine (hoolsus) pürgima. Tagasisides kirjeldatakse õpilase käitumise (hoolsuse) tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning ettepanekuid edaspidiseks tegevuseks, mis toatavad õpilase käitumise (hoolsuse) kujunemist.

(3) Käitumise kohta antakse kirjalikku tagasisidet õpilasele ja ka vanemale käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kaks korda õppeaastas.

(4) Käitumisest (hoolsusest) teavitamisel lähtub kool Haldusmenetluse seaduses § 25 - §32 sätestatust.

(5) Õpilast ja tema vanemat teavitab kool käitumisest (hoolsusest) elektroonilise õppeinfosüsteemi (Stuudiumi) vahendusel.

Kui õpilane ja vanem ei ole andnud nõusolekut käitumisest (hoolsusest) teavitamiseks elektrooniliselt, teavitab kool õpilast ja vanemat käitumisest (hoolsusest) paberil oleva dokumendi kättetoimetamise kaudu.

Kui õpilasel ja tema vanemal ei ole võimalik saada teavet käitumisest (hoolsusest) elektroonilise õppeinfosüsteemi vahendusel, siis saavad nad koolile esitada vastava teabenõude. Õpilase ja/või vanema teabenõude alusel antakse õpilasele teavet käitumisest (hoolsusest) elektroonilise õppeinfosüsteemi väljavõtena. Väljavõtte elektroonilisest õppeinfosüsteemist toimetatakse õpilase kätte. Väljavõtte elektroonilisest õppeinfosüsteemist saadetakse vanemale õpilase kaudu, kui õpilane on vähemalt 10 aastane. Noorema õpilase puhul saadetakse väljavõtte elektroonilisest õppeinfosüsteemist postiga, kui vanemaga ei ole kokku lepitud teisiti.

13. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugisüsteemid

(1) Õppe –ja kasvatustöö tulemuslikkust kindlustavad koolis rakendatavad tugisüsteemid:

1) Ainealased konsultatsioonid

2) Täiendav pedagoogiline juhendamine väljaspool õppetunde (kuni 1,5 tundi ühe õppepäeva jooksul).

3) Töö pikapäevarühmas

4) Õpiabi

5) Logopeediline abi

6) Diferentseeritud hindamine

7) Individuaalse jt erinevate õppekavade rakendamine

8) Individuaalne töö tunnirahu klassis

9) Psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi nõustamine

10) Karjääriteenused õpilastele

11) Arenguestlused

(2) Tugisüsteemide rakendamise otsustavad kooli kollektiivorganid või töötajad, kellele on see ülesandeks tehtud ametijuhendiga.

Kooli õpiabisüsteemi rakendajateks on õpetajad ja tugispetsialistid. Õpiabisüsteemi toimimist juhib ja koordineerib HEV koordinaator, kes on kooli juhtkonna liige.

Koolis töötavad järgmised tugispetsialistid: abiõpetajad, õpiabi õpetajad, logopeed, sotsiaalpedagoog, psühholoog ja meditsiiniõde.

(3) Hariduslike erivajadustega (HEV) õpilaste õppekorralduse põhimõtted

HEV-õpilaste õppekorralduse põhimõtted on:

1) erivajaduste (ka andekuse) võimalikult varajane märkamine;

- 2) lapse erivajadustest lähtuvalt soodsa arengukeskkonna loomine ja tugiteenuste rakendamine;
- 3) lapse ja perekonna kaasamine arendustegevusse (nõustamine, juhendamine, arenguestlused jms);
- 4) kooli spetsialistide kaasamine, meeskonna- ja võrgustikutöö korraldamine.

(4) Õpilase ja vanema teavitamine ja nõustamine

1) Klassi- ja aineõpetajad informeerivad hariduslikust erivajadusest HEV koordinaatorit, kes korraldab õpilasele õpiabi vastavalt vajadusele. HEV koordinaator teavitab õpilast ja vanemat tugiteenuse vajadusest. Klassi- ja aineõpetajad õpetavad, nõustavad ja abistavad õpilast.

2) HEV õpilase arengu toetamiseks korraldatakse õpilase ja lapsevanemaga arenguestlus, kus lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Lisaks klassijuhatajale kaasatakse vajadusel vestlusse ka tugispetsialiste.

3) HEV õpilaste juhtumite arutamiseks kutsutakse kokku aineõpetajate ja tugispetsialistide ümarlaud. Ümarlauas lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Otsusest teavitatakse õpilast ja lapsevanemat / kutsutakse ümarlauas osalema.

(5) Õppekorralduslikud meetmed HEV õpilase toetamiseks

Õppekorralduslikud meetmed HEV õpilase toetamiseks:

- 1) õppetundides sobivate õppemeetodite valik;
- 2) õppetöö diferentseerimine, individualiseerimine klassi tasandil;
- 3) õpilase tunniväline individuaalne abistamine: järeleaitamine, konsultatsioonid klassi- või aineõpetajatelt;
- 4) pikapäevaväline 1. ja 2.-6. klassi õpilastele;
- 5) käitumisprobleemidega õpilase raamatukogusse suunamine;
- 6) õpilase suunamine ainetunnis abiõpetaja juurde.

(6) Andekate õpilaste toetamine

Andekate õpilaste toetamine:

- 1) individuaalse õppekava rakendamine;
- 2) andekate õpilaste juhendamine täiendavalt aineõpetajate kaudu;
- 3) ainealane huvitegevus koolis (mälumängud, viktoriinid, sudokude lahendamise võistlused, võistlus „Nuputa“ jne);
- 4) osalemine aineolümpiaadidel, õpioskuste olümpiaadidel ja konkurssidel;
- 5) osalemine uurimisalases tegevuses;
- 6) kooli raamatukogu kaasamine õpilaste arengu toetamiseks;
- 7) õpilaste suunamine osa võtma õpilasi arendavatest väljaspool kooli töötavate organisatsioonide tööst (TÜ Teaduskool, Antsla KSK, Antsla Muusikakool jt);
- 8) õpilasele väljaspoolt kooli spetsialistide palkamine mentoriteks ning õpitöö materiaalne toetamine (võimalusel).

(7) Tegevused HEV õpilastega

Tegevused toimuvad kolmel tasandil:

I tasand hõlmab tegevusi kõikide õpilastega,

II tasand tegevusi arenguliste ja hariduslike erivajadustega (ka andekad) lastega koolis;

III tasand tegevusi arenguliste ja hariduslike erivajadustega lastega pärast lisauuringuid väljaspool kooli.

I tasand

1) Erivajaduste varajane märkamine ja väljaselgitamine.

1. klassi astuvad õpilased esitavad kooli lasteaiast saadud koolivalmiduse kaardi. Koolivalmiduse kaart võimaldab saada esmast teavet lapse koolieelsest arengust ja on abiks lapse arengu jälgimisel. Kui õpetaja tunni ja tunniväline õpetamine ning nõustamine koolis ei ole andnud soovitud tulemusi, avatakse õpilase individuaalsuse kaart, mille täitmise tagab klassijuhataja. Kaart võib olla aluseks arenguestlusele, mille põhjal kantakse kaardile ka lapsevanema ja õpilase arvamused. Fikseeritakse osapoolte vahel kokkulepe konkreetseteks tegevusteks.

Õpet kohandatakse vastavalt õpilase vajadusele.

- 2) Lapse esialgse individuaalse arengu toetamise võimalusteks koolis on:
 1. diferentseerida/individualiseerida õppetööd klassis;
 2. abistada õpilast individuaalselt väljaspool tunde (järeleaitamine, konsultatsioonid klassi- või aineõpetajatelt);
 3. teha koostööd lapsevanemaga (lapsevanema pedagoogiline juhendamine ja nõustamine);
- 3) Kui õpilase esmase jälgimise ja individuaalse arengu toetamise käigus selgub, et õpilase erivajadused (ka andekus) vajavad täpsemat määratlemist, siis kooskõlastatakse nimetatud vajadus lapsevanematega ja rakendatakse haridusliku erivajaduse väljaselgitamise meetmeid.

II tasand

- 1) Erivajadused täpsustatakse koolis HEV koordinaatori juhtimisel koostöös tugispetsialistidega.
- 2) Haridusliku erivajaduse (ka andekuse) väljaselgitamise teed on:
 1. pedagoogilis-psühholoogiline hindamine;
 2. õpilase käitumise korduv ja täpsem vaatlus erinevates tingimustes;
 3. õpilast ja tema kasvukeskkonda puudutava lisateabe koondamine;
 4. andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse väga headest tulemustest üleriigilistel ainekonkurssidel ning valdkonna ekspertide hinnangutest, erijuhtudel litsentseeritud spetsialistide testitulemustest.
- 3) Arengu ja toimetuleku jälgimiseks täidetakse HEV õpilasele „Õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi“ II tasand. Kaardi täidavad klassijuhatajad koostöös kooli tugispetsialistidega. Kaardi täitmist reguleerib HEV koordinaator.
- 4) Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks tehtud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitused õpilase tugevate ning arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitused dokumenteeritakse ümarlauavestluste protokollides ja lapse individuaalse arengu jälgimise kaardil.
- 5) HEV koordinaator teavitab koolisestest uuringute tulemustest lapsevanemat. Lapsevanema nõusolekul rakendatakse õpilasele vajalik tugiteenus.
- 6) Õpiabirühmad moodustatakse HEV koordinaatori ettepanekul kooli direktori otsusega.
- 7) Tugiteenuse rakendamise tulemuslikkuse kohta märgivad kõik õpilasega tegelenud õpetajad ja spetsialistid vähemalt kord õppeaastas (õppeaasta lõpus) aruandesse ja õpilase individuaalsuse kaardile õpilase ainealase toimetuleku kirjelduse ja esitavad omapoolsed soovitused.
- 8) Tugiteenuste rakendamise tulemuslikkust hindab HEV koordinaator koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega ning teeb vajaduse korral lapsevanemale ja kooli direktorile ettepanekud edasisteks tegevusteks.
- 9) Eelnevalt lähtuvalt kavandatakse edasised tegevused:
 1. tugiteenuste lõpetamine;
 2. tugiteenuste jätkamine samal või tõhustatud viisil;
 3. tugiteenuste vahetamine või muu teenuse lisamine;
 4. täiendavate uuringute teostamine;
 5. eriarsti, erispetsialisti või nõustamiskomisjoni soovitamise;
 6. täiendav õppetöö (õppenõukogu otsusega);
 7. klassikursuse kordama jätmise õppenõukogu otsusel, kui täiendav õppetöö ei ole andnud tulemusi ja individuaalset õppekava ei ole otstarbekas rakendada.

III tasand

- 1) Kui koolis rakendatud tugiteenused ei ole andnud tulemusi, tehakse täiendav uuring (enamasti meditsiiniuasutuses arstide osalusel).
- 2) Uuringu tulemused võivad olla aluseks õpilase nõustamiskomisjoni suunamisel; koduõppe, individuaalse õppe(aine) kava, vastava spetsiaalsusega erikooli jms. määramisel.

3) Nõustamiskomisjoni soovitude alusel jätkatakse eriõpetuse ja tugiteenuste rakendamist. Arengukeskkonna kujundamisel arvestatakse nõustamiskomisjoni ja uuringus osalenud spetsialistide soovitusi. Koostöös kooli pidajaga kohandatakse ruume, vajalikke vahendeid, õppetegevuse sisu ja raskusastet. Lähtuvalt hariduslike erivajaduste spetsiifikast kindlustab kool õpilasele võimetekohase õpetuse.

14. Hariduslike erivajadustega õpilastele kohaldatavad erisused

Haridusliku erivajadusega (HEV) õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib HEV õpilane tavaklassis.

Kooli eesmärk on luua eeldused tubli ühiskonnaliikme kujunemiseks kaasava hariduse tingimustes. Kool toetab õpilaste võimetekohast arengut ja kooli töötajad on koostööpartneriks peredele ja teistele lastega töötavatele spetsialistidele.

14.1. Mõisted

(1) **Haridusliku erivajadusega (edaspidi HEV) õpilane** on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppesisus, - protsessis, -ajas, -koormuses, -keskkonnas, taotletavates õpitulemustes või õpetaja töökavas.

(2) **Andekas õpilane.** Õpilase andekust käsitletakse haridusliku erivajadusena, kui õpilane oma kõrgete võimete tõttu omab eeldusi saavutada väljapaistvaid tulemusi ning on näidanud kas eraldi või kombineeritult üldist intellektuaalset võimekust, akadeemilist võimekust, loomingulist mõtlemist, liidrivõimeid, võimeid kujutavas või esituskunstis, võimeid spordis, võimeid emotsionaalses või sotsiaalses sfääris.

(3) **Õpilase individuaalse jälgimise kaart (edaspidi ÕIK)** on klassijuhataja poolt HEV õpilase jälgimiseks avatav kaart, mis asub elektroonilises konfidentsiaalsust arvestavas keskkonnas ja mida täidavad klassijuhatajad ja tugispetsialistid iga õppeaasta detsembris ja juunis. Kaardile kantakse HEV tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis - psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate tähelepanekud ja soovitused õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitused, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitused õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed. ÕIKil on kaks tasandit: kooli tasand ja kooliväline tasand.

(4) **Individuaalne õppekava (edaspidi IÕK)** on HEV õpilaste jaoks koostatud õppekava, mis loob talle tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks. IÕKs kirjeldatakse õpilasele vajalikke tingimusi võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks ja selle koostamisel kaasatakse vanem ning vajadusel õpetajad ja tugispetsialistid.

(5) **Individuaalne käitumise tugikava (edaspidi IKT)** on HEV õpilase jaoks koostatud kirjalik kokkulepe, mis loob talle tingimused käitumuslike probleemide ületamiseks ja sotsiaalsete oskuste arendamiseks.

(6) **Tugiteenus** on teenus, mida osutavad klassiõpetajad, aineõpetajad ja tugispetsialistid: eripedagoog, psühholoog, sotsiaalpedagoog, logopeed, abiõpetaja, õpiabi õpetaja, pikapäevarühma õpetaja, kooliõde.

(7) **Tugimeede** on abinõu, mida rakendatakse õpilase toetamiseks õpitulemuste saavutamisel, kooli kodukorra täitmisel ja sotsiaalsel suhtlemisel ning turvalisust ohustavate olukordade ennetamiseks.

(8) **Pedagoogiline ja psühholoogiline nõustamine** on õpilaste, vanemate ja õpilastega töötavate isikute nõustamine lapse võimete ja arenguvõimaluste väljaselgitamisel ning õppimise või käitumisega seotud probleemide ennetamisel ja lahendamisel.

(9) **Hariduslike erivajadustega laste töö koordineerija (edaspidi HEVKO)** korraldab HEV õpilase õpet koolis. HEVKO toetab ja juhendab õpetajat HEV väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekud

- edaspidiseks pedagoogiliseks tööks;
- koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks;
- täiendavate uuringute läbiviimiseks.

14.2. HEV õpilaste õppekorralduse põhimõtted

(1) Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis. Kooli põhimääruses sätestatu kohaselt võib koolis rakendada hariduslike erivajadustega õpilastele õppe paremaks korraldamiseks ka erinevaid rühmi ja klasse.

(2) Õpetajal on valmisolek märgata võimalikult varakult oma klassis HEV õpilast.

(3) Õpetajad selgitavad välja õpilaste individuaalsed õpivajadused ja kohandavad õpet ja õppematerjale õpilaste vajaduste kohaselt, valitakse sobivad õppemeetodid ning vajadusel korraldatakse diferentseeritud õpet.

(4) Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse õpilase ja vanemaga vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

(5) Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus taotletavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise.

(6) Kooli direktor määrab HEV õpilase õppe koordineerija ettepanekul ÕIK täitmise eest vastutavad isikud.

1) ÕIK kooli tasandit täidab klassijuhataja koostöös aineõpetajate ja tugispetsialistidega (logopeed, abiõpetaja jne). ÕIK koolivälist tasandit täidab HEVKO.

2) Meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik õpetajad ja tugispetsialistid kaks korda õppeaastas ÕIK-l õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitusel.

3) ÕIK on aluseks IÕK ja IKT koostamisel, õpetajale töökava koostamisel, vajadusel õpilaste nõustamiskomisjoni, psühhiaatri, teiste eriarstide ja spetsialistide juurde suunamisel ning vanema nõustamisel.

(7) Kui õpilase HEV tuleneb andekusest, tagatakse talle vajadusel IÕK rakendamine ning täiendav juhendamine õpetajate või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu.

(8) Õpilasele, kellel on trimestri lõpuks õpitulemused saavutamata või on jäetud hinne välja panemata, rakendatakse tugisüsteem (nt täiendava õppetöö plaan), et õpilasel oleks võimalik saavutada taotletavad õpitulemused.

14.3. HEV õpilaste õppe koordineerija

(1) Direktor määrab HEV õpilase õppe koordineerija (HEVKO).

(2) HEVKO ülesandeks on HEV õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel.

(3) Meetmete rakendamise perioodi lõpul hindab HEVKO koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks (meetme rakendamise lõpetamine; meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil; meetme vahetamine või muu meetme lisamine; täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või nõustamiskomisjoni poole pöördumise soovitamine).

14.4. HEV õpilastele kohandatavad erisused

- (1) Hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava.
- (2) Kui koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel.
- (3) Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib vanema taotlusel loobuda B- võõrkeele õppest.
- (4) Õpilase puhul, kellele eriarsti otsusega on soovitatud õppimist liikumispuudega õpilaste klassis, kõnepuudega õpilaste klassis, kuulmispuudega õpilaste klassis, nägemispuudega õpilaste klassis või õpiraskustega õpilaste klassis, kasvatusraskustega õpilaste klassis, väikeklassis või ühele õpilasele keskendatud õppe puhul rakendatakse põhikooli riikliku õppekavaga ettenähtud erisusi.

14.5. HEV õpilastele pakutavad tugiteenused

- (1) Õpetaja poolt pakutavad tugiteenused
 - 1) Õpilase probleemide esmane märkaja koolis on klassiõpetaja või aineõpetaja. Klassijuhataja avab ÕIK I tasandi.
 - 2) Õpilase esmane toetamine toimub õppetunnis. Õpetaja kasutab tundides õpilase eripärasest lähtuvalt individuaalset juhendamist ja sobivat õppevara, diferentseeritud õpetamist.
 - 3) Väljaspool õppetunde rakendatakse õpilase toetamiseks vajadusel konsultatsiooni- ja järeleaitamistunde.
 - 4) Kui aineõpetaja esmane toetamine ei ole olnud tulemuslik, kaasab õpetaja tugispetsialiste, et kohaldada õpilasele tõhusamat abi tunnis või väljaspool õppetunde. Tugimeeskonna kaasamiseks täidab klassijuhataja esmase pöördumise vormi, mille edastab HEVKOle.
 - 5) Õpetaja osaleb koos tugispetsialistide ja HEV õpilase õppe koordineerijaga õpilasele sobiva tugimeetme väljatöötamisel, informeerib vanemat probleemsest valdkonnast, nõustab ja juhendab vanemat. Vajadusel koostatakse IÕK või IKT.
 - 6) IÕK koostamisel fikseeritakse erisused õpetaja töökavast IÕK üldosas (sh diferentseeritud hindamine).
 - 7) Õpetaja analüüsib koostöös tugispetsialistidega õpilasele osutatud ainealast ja logopeedilist õpiabi.
- (2) Abiõpetaja poolt pakutavad tugiteenused
 - 1) Abiõpetaja on toeks HEV õpilastele, abistades neid individuaalselt ja õppetundides koostöös õpetajaga.
- (3) Õpiabi õpetaja poolt pakutavad tugiteenused
 - 1) Õpiabi õpetaja paralleelselt õpilase klassiga viib läbi abivajavate õpilastega eraldi tunni teises ruumis, kus ta saab tegelda individuaalselt ainult konkreetsete õpilastega.
- (4) Logopeedi poolt pakutavad tugiteenused
 - 1) Logopeed selgitab septembris koostöös õpetajatega välja logopeedilist õpiabi vajavad õpilased, pöörates erilist tähelepanu 1. klasside õpilastele.
 - 2) Logopeed viib läbi õppe- ja korrektsioonitööd: häälikanalüüsioskuse kujundamisel, foneem-analüüsioskuse kujundamisel, funktsionaalse lugemisioskuse kujundamisel, eesti keele ortograafiareeglite mõistmises ja õiges kasutamises, kõnearenduses, korrektsioonitöös (taju, tähelepanu, mälu, mõtlemise ja loovuse arendamine), häälikuseades.
 - 3) Logopeed koostab õpiabitundideks õpilasele IÕK lähtudes vastava klassi õpetaja töökavast.
 - 4) Logopeed teeb koostööd ja nõustab õpetajaid ning vanemaid, et leida parimad võimalused lugemis-, kirjutamis- ja kõneraskustega õpilaste õpetamisel.
 - 5) Logopeed osaleb õpilase ÕIK-i täitmisel, tugimeeskonna koosolekul, vajadusel õpilase IÕK koostamisel ja rakendamisel.

- 6) Tugimeetme rakendamise lõpetamisel teavitab logopeed sellest vanemat.
- (5) Eripedagoogi poolt pakutavad tugiteenused.
 - 1) Vajadusel kasutatakse Rajaleidja eripedagoogi.
 - 2) Koolis töötab logopeed.
- (6). Koolipsühholoogi poolt pakutavad tugiteenused
 - 1) Vajadusel kasutatakse Rajaleidja psühholoogi.
 - 2) Vajadusel kasutatakse Lõuna-Eesti Laste ja Noorte vaimse tervise keskuse spetsialiste.
- (7) Sotsiaalpedagoogi poolt pakutavad tugiteenused
 - 1) Kohanemis-, käitumis- ja õpiraskustega õpilaste ning nende vanemate sotsiaalse toimetuleku toetamine, koolikohustust ja kodukorda eiravate õpilaste ja nende vanemate nõustamine ja toetamine, sobivate mõjutusvahendite leidmine ja rakendamine ning vajadusel õpilase suunamine erialaspetsialisti konsultatsioonile.
 - 2) Karjäärinõustamine.
- (8) Suunamine nõustamiskomisjoni
 - 1) Kui koolis rakendatud tugimeetmed ei ole andnud soovitud tulemusi, suunatakse õpilane nõustamiskomisjoni sobiva õppevormi leidmiseks ja nõustatakse vanemaid.

14.6. HEV õpilastele rakendatavad tugimeetmed

- (1) Tugimeetmete rakendamise eesmärk on õpi- ja käitumisprobleemide ennetamine ja võimalikult varajane märkamine, võimetekohaseks põhihariduse omandamiseks vajalike tingimuste loomine HEV õpilasele, vanema nõustamine ja juhendamine.
- (2) Direktori otsusel rakendatavad tugimeetmed:
 - 1) arenguevestluse läbiviimine;
 - 2) IÕK ja IKT rakendamine;
 - 3) õpilase vastuvõtmine pikapäevarühma;
 - 4) soovitus õpilase vastuvõtmiseks kooli juures tegutsevasse huviringi;
 - 5) õpilase vastuvõtmine logopeedilise abi või õpiabi osutamiseks;
 - 6) soovitus suunata õpilane psühholoogi vastuvõtule.
- (3) Nõustamiskomisjoni soovitusel ja vanema nõusolekul rakendatavad tugimeetmed:
 - 1) õpilase vastuvõtmine ja üleviimine lihtsustatud õppekavale;
 - 2) õpilase üleviimine põhiharidust omandavate õpilaste väikeklassi;
 - 3) terviseseisundist tuleneva koduõppe rakendamine;
 - 4) ühele õpilasele keskendatud õppe rakendamine;
 - 5) põhikooli riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemuste asendamine/ vähendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine;
 - 6) õpilase vastuvõtmine või üleviimine õpiraskustega õpilaste klassi.
- (4) Vajadusel rakendatavad tugimeetmed:
 - 1) vanema soovil koduõppe rakendamine;
 - 2) andekate õpilaste toetamine;
 - 3) konsultatsioonid ja järeleaitamistunnid väljaspool õppetunde;
 - 4) meditsiinitöötaja abi.
- (5) Koostöö väljaspool kooli toimub järgmiste komisjonide ja koostööpartneritega:
 - 1) Võrumaa Rajaleidja keskus;
 - 2) kohalike omavalitsuste sotsiaaltöötajad ja lastekaitsetöötajad;
 - 3) noorsoopolitsei;
 - 4) rehabilitatsioonikeskused;
 - 5) noortekeskus;
 - 6) tervishoiuteenuse osutajad.

14.7. Tugimeemete kirjeldused

(1) Arenguestluse läbiviimine

Õpilase arengu toetamiseks korraldab klassijuhataja õpilase ja vanematega vähemalt üks kord õppeaasta jooksul kõigile osapooltele sobival ajal arenguestluse lähtuvalt kooli õpilastega arenguestluse läbiviimise korrast. Arenguestlusel lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

(2) Individuaalne õppekava ja individuaalne käitumise tugikava

1) Kool võib teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas.

2) Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, koostatakse õpilasele riiklikes õppekavades sätestatud tingimustel IÕK.

3) Kui HEV õpilasele koostatud IÕKga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, rakendatakse IÕK nõustamiskomisjoni soovitusel.

4) IKT on HEV õpilase jaoks koostatud kirjalik kokkulepe, mis loob õpilasele tingimused käitumuslike probleemide ületamiseks ja arendab sotsiaalseid oskusi.

5) IÕK ja IKT taotluse esitab direktorile HEVKO või vanem. Selle koostamisse kaasatakse õpilase vanem ning vajadusel õpetajaid ja tugispetsialiste.

6) IÕK ja IKT rakendamise otsuse kinnitab direktor käskkirjaga.

(3) Õpilase vastuvõtmine pikapäevarühma (edaspidi PPR)

1) PPR võetakse õpilane vastu vanema avalduse alusel.

2) PPRis korraldatava õppekavavälise tegevusena pakutakse õpilasele järelevalvet ning juhendamist ja suunamist õppes vaba aja sisustamisel, koduste õpiülesannete täitmisel ning huvialadega tegelemisel.

3) PPR töökorralduse ja päevakava kehtestab kooli direktor.

(4) Õpilase vastuvõtmine kooli juures tegutsevasse huviringi

1) Huvitegevuse eesmärgiks on pakkuda võimekatele ja huvidega õpilastele täiendavaid võimalusi ja aidata sisustada nende vaba aega.

2) Huviringid toetavad õppeprotsessi ja ennetavad õpilaste õpi- ja käitumisprobleeme ning aitavad andekatel õpilastel tegeleda süvendatult huvipakkuva valdkonnaga.

3) Ringitundide maht lepitakse kokku juhendajatega juunis, ringide töö algab septembris või oktoobris.

4) Koolis toimuva huvitegevuse info ja ringide töötamise graafikud on kättesaadavad kooli veebilehel.

(5) Õpilase vastuvõtmine õpiabirühma

1) Õpiabirühma võetakse vastu ajutiste ainealaste õpiraskustega ja välja kujunemata õpioskustega ning logopeediliste probleemidega põhiharidust omandav õpilane, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita põhikooli riikliku õppekava nõudeid või kes vajab õpioskuste ja –harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust.

2) Õpilane võetakse õpiabirühma vastu ÕIK alusel HEVKO ettepanekul ja kooli direktori otsusel.

3) Õpiabirühma tunnid toimuvad vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Vajadusel viiakse tunde läbi ka väljaspool õppetunde.

4) Õpiabitundides korrigeeritakse kõnepuudeid, arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet, kognitiivseid oskusi, kujundatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja -vilumusi.

5) Õpiabirühma võib moodustada erinevate klasside õpilastest.

(6) Lihtsustatud õppe rakendamine

1) Lihtsustatud õppel oleva õpilase õppetöö toimub põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel lihtsustatud õppe tasemel.

- 2) Kool tagab õpilastele eripedagoogilise õppemetoodika rakendamise ja jõukohase õppevara kasutamise.
- 3) Kõikidele lihtsustatud õppel olevatele õpilastele koostatakse IÕK.
- (7) Õpilase üleviimine põhiharidust omandavate õpilaste väikeklassi
 - 1) Väikeklassi võetakse vastu või viiakse üle õpilane, kelle HEV on tingitud: aktiivsus- ja tähelepanuhäirest, autismi spektri häirest, sõltuvushäirest, mis on tingitud alkoholi, narkootilise, toksilise või psühhotropse aine sõltuvusprobleemidest, muust psüühilisest seisundist tulenevast vajadusest, mis takistab õppimist suurema arvuga õpilastega klassis.
 - 2) Väikeklassis kasutatakse õpetamisel HEV spetsiifikast tulenevat eripedagoogilist õppemetoodikat.
- (8). Ühe õpilase õpetamisele keskendatud õpe
 - 1) Ühe õpilase õpetamisele keskendatud õpet rakendatakse erandjuhtudel raske psüühikahäire või muu raske haigusega õpilasele, kelle õppimine väikeklassis ei ole andnud tulemusi, kuid kes ei vaja terviseseisundist tulenevat koduõpet.
 - 2) Õppetöö toimub põhikooli riikliku õppekava või põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava alusel.
 - 3) Ühe õpilase õpetamisele keskendatud õpet rakendatakse üheks õppeaastaks või käimasoleva õppeaasta lõpuni. Õppe rakendamise jätkamiseks uuendatakse nõustamiskomisjoni soovitusel.
 - 4) Kool tagab õpilasele tema HEV spetsiifikast tuleneva eripedagoogilise õppemetoodika rakendamise.
 - 5) Kool korraldab õpilasele vajadusel psühholoogilise nõustamise.
 - 6) Kool tagab õpilasele rehabilitatsiooniplaani või sotsiaalprogrammi rakendamise ning pakub õpilasele psühhosotsiaalset abistamist.
- (9) Õpilase üleviimine õpiraskustega õpilaste klassi
 - 1) Õpiraskustega õpilaste klassi võetakse vastu või viiakse üle õpilane, kelle HEV on tingitud õpivilumuste spetsiifilistest häiretest, mille tõttu on raskendatud põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste saavutamine.
 - 2) Õppetöö korraldamisel kasutatakse kohandatud ja jõukohaseid õppematerjale, abimaterjale ning rakendatakse eripedagoogilise sekkumise põhimõtteid ning vajadusel tagatakse logopeediline abi.
- (10) Põhikooli riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemuste asendamine või vähendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine.
 - 1) Kui HEV õpilasele koostatud IÕKga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib IÕK rakendada nõustamiskomisjoni soovitusel.
- (11) Terviseseisundist tuleneva koduõppe rakendamine
 - 1) Koduõpet tervislikel põhjustel rakendatakse õpilasele, kellel on raske funktsioonihäire, haigus või puue või kelle tervislik seisund võib selle põhjustada ning kelle õppetöö läbiviimiseks erivajadustest tulenevalt puuduvad koolis võimalused ja tingimused.
 - 2) Koduõpet tervislikel põhjustel rakendab kool vanema taotlusel ja nõustamiskomisjoni soovitusel.
- (12) Vanema soovil koduõppe rakendamine
 - 1) Põhiharidust omandavat õpilast võib õpetada vanema taotlusel koduõppes.
 - 2) Õpilasele koduõppe rakendamiseks esitab vanem kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis taotluse hiljemalt 20. augustiks või hiljemalt 20. detsembriks. Taotluses tuleb näidata vanema soovil koduõppele viimise põhjused ja andmed isiku kohta, kes hakkab last õpetama.
 - 3) Õpilasele vanema taotlusel koduõppe rakendamise otsus tehakse üldjuhul õppeaasta või poolaasta alguses. Otsuse vanema taotlusel koduõppe rakendamise kohta teeb kooli õppenõukogu.
 - 4) Koduõpet vanema taotlusel korraldab ja finantseerib vanem, kes vastutab ka õpitulemuste saavutamise eest. Kool võimaldab õpilasel kasutada tasuta vähemalt kooli õppekava läbimiseks vajalikke õpikuid, tööraamatuid, töövihikuid ja töölehti.

5) Vanema taotlusel koduõppel õppivale õpilasele koostab koduõpet läbiviiv isik koostöös kooliga kooli õppekavast lähtudes IÕK, kus määratakse kindlaks õpetajad, kes kooli poolt kontrollivad õpitulemuste saavutamist.

6) Vanema taotlusel koduõppel õppiva õpilase hindamise korraldus määratakse IÕKs, arvestades seejuures riiklikus õppekavas hindamisele sätestatud nõudeid. Kool kontrollib vähemalt üks kord poolaastas IÕKs sätestatud õpitulemuste saavutamist. Koduõpet läbiviiv isik võib viibida õpilase õpitulemuste hindamise juures. Õpilase kokkuvõtavad hinded kantakse e-päevikusse.

7) Koolil on õigus katkestada õppenõukogu otsusega koduõpe, kui kooli poolt õpitulemuste omandamise kontrolli käigus ilmneb, et õpilasel on IÕKga määratud õpitulemused suures mahus saavutamata.

8) Põhiharidust omandavat õpilast, kes ajutiselt omandab välisriigi õppeasutuses sama taseme haridust, ei arvata nominaalse õppeaja jooksul kooli õpilaste nimekirjast välja, kui talle rakendatakse välisriigis õppimise ajal vanema taotlusel koduõpet.

(13) Andekate õpilaste toetamine

1) Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse litsentsitud spetsialistide poolt läbiviidud standardiseeritud testide tulemustest, väga heade tulemuste saavutamisest aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel ning valdkonna ekspertide hinnangutest.

2) Töös andeka õpilasega organiseerib õpetaja regulaarselt õppetegevusi nii, et andekad õpilased saaksid töötada tempos ja tasemel, mis vastab nende võimetele, julgustavad õpilasi silma paistma, olema loovad ja tootlikud.

3) Andekale õpilasele koostatakse tema arengu toetamiseks vajadusel IÕK ning rakendatakse täiendavat juhendamist õpetaja poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt.

4) Andekat õpilast innustab õpetaja osalema olümpiaadidel, ainevõistlustel, huviringides, projektitöödes ja huvikoolides.

(14) Konsultatsioonid ja järeleaitamistunnid väljaspool õppetunde

1) Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel või kes vajab spetsialisti juhendamist enne hindele vastamist või ainealast võistlust, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde. Õpetajate konsultatsioonide ja järeleaitamistundide toimumise ajad on saadaval kooli kodulehel.

14.8. Tugimeetmete rakendamine ja tulemuslikkuse hindamine

(1) Meetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut.

(2) Meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt kaks korda õppeaastas meetme rakendamise lõpul õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitusel, mis pannakse kirja õpilase ÕIKil.

(3) Meetmete rakendamise perioodi lõpul hindab HEVKO koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks: meetme rakendamise lõpetamiseks; meetme rakendamise jätkamiseks samal või tõhustatud viisil; meetme vahetamiseks või muu meetme lisamiseks; täiendavate uuringute teostamiseks; soovitusel eriarsti, erispetsialisti või nõustamiskomisjoni poole pöördumiseks.

(4) Tugimeetme rakendamisest ja selle tulemuslikkusest teavitatakse vanemat.

15. Karjääriteenuste korraldus

- (1) Kool tagab karjääriteenused: karjääriõppe, karjääriinfo vahendamise ja karjäärinõustamise. Karjääriõpe toimub koolis, karjääriinfo vahendamine ja karjäärinõustamine teavitamis- ja nõustamiskeskustes.
- (2) Karjääritöö eesmärgiks koolis on aidata õpilastel omandada teadmisi iseendast, töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust. Karjääri planeerimist vaadeldakse elukestva muutuste, õppimise ja otsustamise protsessina.
- (3) Karjääriõppe, tööalase karjääri ja selle kujundamise õpetusega taotletakse, et õpilane:
 - 1) tutvub erinevate ametite/elukutsetega, saab teavet muutustest töömaailmas ning nendest lähtuvatest tulevikuprognosidest;
 - 2) teadvustab oma huvid, võimed, oskused, mis võimaldab adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning konkreetsete karjääriplaanide tegemist;
 - 3) arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, meeskonna- ja infotööoskusi jm, et kujundada valmisolek töömaailma sisenemiseks, elukestvaks õppimiseks ning karjääriotsuste tegemiseks;
- (3) Põhikooli lõpetaja:
 - 1) on kujundamas realistlikku pilti iseendast (huvid, võimed, isiksuseomadused, väärtushinnangud, oskused);
 - 2) oskab hinnata oma eeldusi, soove ja võimalusi karjäärivalikute tegemisel;
 - 3) tunneb huvi haridustee jätkamise võimaluste vastu, oskab selle kohta infot koguda, süstematiseerida ja analüüsida;
 - 4) omab teadmisi kohaliku tööturu kohta;
 - 5) mõistab hariduse, elukutsete ja ametite vahelisi seoseid;
 - 6) mõistab ameti ja eluviisi vahelisi seoseid;
 - 7) mõistab töömaailma muutumise ja eluaegse õppimise kontseptsiooni;
 - 8) oskab karjääriotsuste tegemisel näha alternatiive.
- (4) Karjääriteenuseid korraldab kooli psühholoog koos klassijuhatajate ning aineõpetajatega
- (5) Karjääriplaneerimist toetab – www.rajaleidja.ee

16. Ainekava

- (1) Kooli ainekavad koostatakse õppeainete viisi igale klassile eraldi
- (2) Ainekava sisaldab
 - 1) ainevaldkond ning pädevused;
 - 2) üldpädevuste kujundamine;
 - 3) lõiming valdkonnapädevuste ning ainevaldkondadega;
 - 4) läbivate teemade käsitlemine;
 - 5) õppe- ja kasvatuseemärgid;
 - 6) õppeaine kirjeldus;
 - 7) õpitulemused;
 - 8) õppesisu (teemad, alateemad);
 - 9) hindamine;
 - 10) õppevara.

17. Õpetaja töökava

- (1) Töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö ainetunnis või väljaspool kooli.
- (2) Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist.
- (3) Töökava/ainekaardi koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse.
- (4) Õpetaja koostab kooli õppekava alusel töökava/ainekaardi, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.
- (5) Töökava/ainekaart on aineõpetaja elektroonsel kujul koostatud õppeaine/kursuse temaatiline plaan.
- (6) Töökava/ainekaart on koosatud trimestrite või õppeaasta kaupa.
- (7) Töökava/ainekaart sisaldab vähemalt on olulisemaid teemasid ja alateemasid, õppeaine õppimise eesmärgid, oodatavad õpitulemused ja nende kontrollimise/hindamise aeg ning moodused, seotus läbivate teemade ja üldpädevustega, kasutatavat õppekirjandust ja õppematerjalid, lõimingut teiste õppeainetega.
- (8) Õpetaja tutvustab õpilastele trimestri algul töökava/ainekaardi sisu. See informatsioon on kättesaadav ka e-päevikus. Õppeinfosüsteemi kannab sisse taotletavad eesmärgid ja hindamise korraldus järgneval perioodil.

18. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- (1) Antsla Gümnaasiumi põhikooli õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpilaste ja õpetajate; õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu; kooli ja lastevanemate, kooli pidaja, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostööd riikliku põhikooli õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.
- (2) Antsla Gümnaasiumi põhikooli õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osalevad kõik pedagoogid.
- (3) Antsla Gümnaasiumi põhikooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.
- (4) Antsla Gümnaasiumi põhikooli õppekava uuendamise ja täiendamise kinnitab kooli direktor.
- (5) Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega. Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.
- (6) Kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse tekkimisel seoses muudatustega õigusaktides, algatab kooli põhimääruse muutmise kooli direktor.
- (7) Esitatud asjakohase taotluse korral valmistatakse õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma poolt ette kooli õppekava muudatused kooskõlas kehtiva õigusega kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõuna.
- (8) Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Arvamuse küsimisel lähtub kooli direktor „Haldusmenetluse seaduses“ §-st 16.
- (9) Kooli õppekava kehtestatakse kooli direktori poolt käskkirjaga, mis vastab „Haldusmenetluse seaduses“ sätestatud nõuetele.
- (10) Kool avalikustab kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel.

LISA 1 EESTI KEELE AINEKAVA
LISA 2 KIRJANDUSE AINEKAVA
LISA 3 A-VÕÕRKEELE AINEKAVA
LISA 4 B-VÕÕRKEELE AINEKAVA
LISA 5 MATEMAATIKA AINEKAVA
LISA 6 LOODUSÕPETUSE AINEKAVA
LISA 7 GEOGRAAFIA AINEKAVA
LISA 8 BIOLOOGIA AINEKAVA
LISA 9 KEEMIA AINEKAVA
LISA 10 FÜÜSIKA AINEKAVA
LISA 11 AJALOO AINEKAVA
LISA 12 INIMESEÕPETUSE AINEKAVA
LISA 13 ÜHISKONNAÕPETUSE AINEKAVA
LISA 14 MUUSIKAÕPETUSE AINEKAVA
LISA 15 KUNSTIÕPETUSE AINEKAVA
LISA 16 TÖÖ- JA TEHNOLOOGIA AINEKAVA
LISA 17 KEHALISE KASVATUSE AINEKAVA
LISA 18 VALIKAINEN ARVUTIÕPETUSE AINEKAVA
LISA 19 VALIKAINEN EESTI KIRJAKEELE AINEKAVA
LISA 20 VALIKAINEN LOOVTÖÖDE KOOSTAMISE AINEKAVA